Voorafgaande zorgplanning door verpleegkundigen in een multidisciplinaire eerstelijnspraktijk

Haio: NOORENBERGHE Goele , KUL
Promotor: WENS Johan , U.A.
Praktijkopleider: Van overloop Maaike

Context: Voorafgaande zorgplanning (VZP) is een doorlopend proces waarbij patiënt, naaste en zorgverlener in overleg gaan over wat de patiënt wenst inzake zijn gezondheid en welzijnnaar de toekomst toe. Wanneer zorgverleners duidelijk weten wat de wensen van de patiënt zijn, wordt zorg op maat efficiënter bereikt. Het is belangrijk te weten dat dit een doorlopend proces is met herhaalde gesprekken, waarbij de patiënt zijn wensen kan aanpassen aan veranderende levensfases. Patiënten vinden het plannen van hun zorg nuttig en vinden het de taak van de zorgverlener om deze zorgplanning aan te bieden en te initiëren. In veel gevallen is de zorgverlener de huisarts. Gezien de tijdsdruk bij (huis)artsen groot is en dit een reden is waarom gesprekken rond VZP niet of minder uitgevoerd worden, wordt er onderzoek verricht naar het overhevelen van deze taak naar andere zorgverleners. De literatuur toont dat verpleegkundigen aanvoelen dat zij een rol hebben bij voorafgaande zorgplanning. In Vlaanderen is er nog geen onderzoek uitgevoerd waarbij nagegaan wordt of verpleegkundigen in de huisartsenpraktijk deze rol zouden kunnen opnemen en wat patiënten hiervan vinden.

Onderzoeksvraag: Voor dit thesisonderzoek werd nagegaan wat patiënten vinden van de gesprekken rond voorafgaande zorgplanning wanneer deze uitgevoerd worden door een verpleegkundige.

Methode: Het onderzoek liep in een multidisciplinaire en forfaitaire eerstelijnspraktijk. Het enige inclusiecriterium was een leeftijd van 75 jaar of ouder. Er waren 2 exclusiecriteria, namelijk een palliatieve status en de diagnose of het vermoeden van dementie. Patiënten werden via een oproepingsbrief aangeschreven om zo gewenst een gesprek rond voorafgaande zorgplanning te hebben met een verpleegkundige. Nadien konden ze vrijblijvend deelnemen aan dit thesisonderzoek waarbij er via een interview gepeild werd naar de mening en ervaring van de patiënt.

Resultaten: In de loop van de eerst zes maanden waren er 26 patiënten die een gesprek rond voorafgaande zorgplanning gevoerd hadden met een verpleegkundige. Tien van hen werden voor dit thesisonderzoek geïnterviewd. De interviews werden opgenomen, uitgeschreven en geanalyseerd door de onderzoeker die ook huisarts in opleiding was in deze eerstelijnspraktijk tijdens het onderzoek. Patiënten gaven aan dat zij tevreden zijn over het aanbod rond voorafgaande zorgplanning en het feit dat de verpleegkundige deze gesprekken voerde. Ook zorgverleners in de praktijk ervaarden dat voorafgaande zorgplanning door een verpleegkundige haalbaar is. Verdere evaluatie en aanpassing van het proces is echter nodig om een betere continuïteit te garanderen. De belangrijkste beperking van dit thesisonderzoek is de beperkte ervaring van de onderzoeker en het feit dat dit onderzoek en de verwerking van de resultaten alleen door de onderzoeker gebeurden. Daardoor zijn de resultaten onderhevig aan subjectiviteit en misinterpretatie. Ook de relatie tot de patiënt is een beïnvloedende factor.

Conclusie: Algemeen gesteld wordt voorafgaande zorgplanning positief ervaren door patiënten wanneer deze gesprekken gevoerd worden door een verpleegkundige. Voorafgaande zorgplanning zal daarom verder aangeboden worden op deze manier in deze eerstelijnspraktijk, mits door te

voeren verbeteringen na verdere evaluatie.